

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Елена Димитрова Димитракова, дм

Катедра по Акушерство и гинекология, МУ-Пловдив

Началник Родилно отделение, АГ к-ка-УМБАЛ „Св.Георги“-Пловдив

Относно: дисертационен труд на тема „ Корелация между ултразвуквата диагностика и имунохистохимията при ранни и късни спонтанни аборти“ на д-р Цветомир Евгениев Къчовски за присъждане на ОНС „Доктор“, област на Висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 Медицина, Докторска програма „ Акушерство и гинекология“, съгласно Заповед № Р-109-350/ 18.07.2023 год. на Ректора на МУ - Варна

I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И КАРИЕРЕН ПРОФИЛ НА КАНДИДАТА

Д-р Цветомир Къчовски е роден през 1989 год. Дипломира се като магистър-лекар в Медицински университет- Плевен. През 2015 г. е зачислен като специализант в СБАГАЛ „Проф.д-р Д.Стаматов“- Варна. 2019 е годината, в която придобива специалност „Акушерство и гинекология“. От 2016 г. е хоноруван асистент в Катедрата по акушерство и гинекология на МУ-Варна, а от 2020 г.- и редовен такъв. От 2020 г. и понастоящем работи като лекар в отделение „Гинекология“ на СБАГАЛ „Проф.д-р Д.Стаматов“.

Д-р Къчовски удостоверява проведени допълнителни курсове на обучение както в България, така и в чужбина- пренатална УЗ-диагностика, хистероскопия и др. Членува в редица организации- БЛС, БАУАГ, БАМИГХ, ISOUG, FMF.

II. ЗНАЧИМОСТ НА ПРОБЛЕМА

Честотата на спонтанните аборти през първия триместър на бременността варира между 15-20%. До скоро като водещи причини за случването им се обсъждаха генетични отклонения, анатомични особености, вредни фактори на околната среда и др.

В последните няколко десетилетия развитието на отделни направления в медицината допринесе за обогатяване на познанията относно етиологията на спонтанните аборти. Въпреки това обаче нерядко тя остава неизяснена.

Съвременни проучвания посочват мястото на децидуалните НК-клетки (dNK) като евентуални „участници“ и в тази акушерска патология. Вече е известна ролята им в ангиогенезата и ремоделирането на спиралните артерии. Знае се и че нарушенията в тези процеси са в основата на състояния като прееклампсия, преждевременно раждане и др. Смутената ангиогенеза от своя страна повлиява утеро-плацентарния кръвоток, който може да бъде оценен чрез Доплеровата велосиметрия. Комбинирането на този метод с имунохистохимичен анализ с оглед проучване спонтанните аборти сред българската популация би обогатило съществуващите до момента знания, поради което оценявам темата на дисертационния труд като съвременна и актуална.

Целта на дисертацията е ясно формулирана, а за изпълнението ѝ кандидатът си поставя 7 добре дефинирани задачи:

1. Да се извърши и анализира Доплеровата велосиметрия на маточните артерии в ранни спонтанни аборти и аборти по желание до 12 г.с.
2. Да се оцени ролята на имунохистохимията на dNK-клетки и пролиферативен маркер Ki67 в ранните аборти до 12 г.с.

3. Да се изследва и анализира корелацията в Доплеровата велосиметрия на маточните артерии и имунохистохимията на dNK-клетки и пролиферативен маркер Ki67 при аборти до 12 г.с.
4. Да се извърши оценка на Доплеровата велосиметрия на маточните артерии в късни спонтанни аборти до 20 г.с.
  5. Да се определи ролята на имунохистохимията на dNK-клетки и пролиферативен маркер Ki67 при аборти до 20 г.с.
6. Да се извърши и анализира Доплеровата велосиметрия на маточните артерии и имунохистохимията на dNK-клетки и пролиферативен маркер Ki67 при аборти до 20 г.с.
7. Да се реализира оценка и анализ на Доплерова велосиметрия на маточните артерии и имунохистохимичен анализ на dNK-клетки и пролиферативен маркер Ki67 при аборти до 12 г.с. 20 г.с.

III. СТРУКТУРА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд има класическа структура, като е спазена пропорцията между отделните раздели. Представен е на 160 стандартни страници.

Библиографската справка включва 305 литературни източника, от които 32 са на Кирилица и 273 - на Латиница.

Дисертацията е онагледена с 36 фигури и 62 таблици.

МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ: проучването включва 81 бременни пациентки. Проведено е в периода октомври 2018 г.- януари 2023 г. и има ретроспективен и проспективен характер. Използван е клиничен материал на отделение „Гинекология“ на СБАГАЛ „Проф.д-р Д.Стаматов“ - Варна.

СОБСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ: получените резултати са анализирани с богата гама статистически методи и дават информация, която може да бъде обобщена в няколко основни пункта:

- преобладава дялът на спонтанни аборти в първи триместър- 70.9%;
- липсва статистическа значимост между годините на бременните жени със спонтанен аборт и експресията на Ki67;
- при пациентките под 35 годишна възраст се установява по-висок процент на тези с висока експресия на CD56+;
- увеличаването на г.в. на абортите с 1 седмица корелира с увеличаване на Ri на ЛМА и ДМА с 0.13/0.12 единици, и намаляване на Pi с 0.19/0.18 единици;
- при ранните спонтанни аборти се установява висок процент CD56+ и слаба експресия на Ki67;
- при съпоставка между ранните и късните аборти се установява по-висок процент CD56+ при тези до 12 г.с.

Изводите на дисертационния труд са 11 и добре кореспондират с поставените задачи.

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД:

Налице са оригинални приноси и такива с потвърдителен характер: За първи път в България е извършено изследване на абортивен материал чрез имунохистохимия с пролиферативен маркер Ki67 и CD56+ в първи и втори триместър на бременността. За първи път в България е извършено проучване и анализ на спонтанните аборти чрез комбиниране на двата метода-имунохистохимия и Доплерова велосиметрия. Разработен е примерен скринингов алгоритъм при бременни със заплашващ аборт.

IV.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд е оригинално и задълбочено проучване. Кандидатът удостоверява достатъчен брой публикации. Отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на МУ- Варна .

Предвид гореизложеното препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на ОНС „Доктор“ на д-р Цветомир Къчовски.

19. 08. 2023 г.
гр. Пловдив

Изготвил рецензията:

/Проф. д-р Елена Димитракова, дм/